

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

R. K.

zastoupeného advokátem Mgr. Michalem Poupě
se sídlem Štěpánská 27, Praha 1,

proti

žalovanému

Ředitelství služby cizinecké policie,
se sídlem Olšanská 2, Praha 3,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2017, č. j. CPR 10036-6/ČJ -
2017-930310-C232,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Se žalobcem bylo dne 11. 3. 2017 zahájeno řízení ve věci správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť bylo zjištěno, že žalobce nedisponuje dokladem, který ho opravňoval k výkonu práce na území České republiky. Rozhodnutím ze dne 11. března 2017, č. j. KRPA-87210-16/ČJ-2017-0000 22 – ZAM, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce jednoho roku. Rozhodnutím ze dne 11. března 2017, č. j. KRPA-87210-17/ČJ-2017-0000 22 – ZAM, byla žalobci uložena povinnost nahradit náklady řízení spojené s řízením o správním vyhoštění paušální částkou 1 000 Kč.
2. Téhož dne – 11. 3. 2017 žalobce ve smyslu § 81 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), prohlásil, že se vzdává odvolání proti oběma rozhodnutím.
3. Odvoláním ze dne 14. 3. 2017 žalobce napadl obě uvedená rozhodnutí a domáhal se jejich zrušení.
4. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání žalobce proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 11. března 2017, č. j. KRPA-87210-17/ČJ-2017-0000 22 – ZAM, jímž bylo žalobci uloženo uhradit náklady řízení, zamítl jako nepřipustné, současně pro nepřipustnost zamítl rovněž odvolání žalobce proti rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 11. března 2017, č. j. KRPA-87210-16/ČJ-2017-0000 22 – ZAM.
5. Žalobce podal proti oběma správním rozhodnutím žalobu. Usnesením Městského soudu v Praze (dále též jen „městský soud v Praze“ nebo jen „soud“) ze dne 1. 9. 2017, č. j. 2A 68/2017-31, bylo řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. března 2017, č. j. KRPA-87210-17/ČJ-2017-0000 22 – ZAM, vyloučeno k samostatnému projednání.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

6. V podané žalobě žalobce namítl, že jak vydané rozhodnutí, tak i celé správní řízení vedené proti žalobci je protiprávní.
7. Jak uvedl, během celého správního řízení mu nebylo tlumočeno do jeho rodného jazyka (ukrajinštiny), neboť jemu ustanovený tlumočník byl tlumočnickem do jazyka ruského, kterému ne zcela rozuměl, a z celého správního spisu nevyplývá, že by s tímto tlumočením souhlasil. Dále namítl, že mu nebylo umožněno poradit se se svým právním zástupcem, což mohl učinit teprve poté, co byl propuštěn ze zajištění, a dále to, že prohlášení o vzdání se práva na odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně nemá jednak náležitosti na tento úkon kladené, dle § 37 správního řádu, jednak k podpisu tohoto prohlášení došlo pod nátlakem. Pokud pak žalobce během svého výslechu prohlásil, že se chce vrátit domů, je toto zcela irelevantní.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

8. Žalobce trval na tom, že k zásahu do jeho práv bylo zasaženo již tím, že celé řízení trvalo v řádu jednotek hodin. Takový postup označil za nestandartní s tím, že tak komplexní problematiku přesahující do práva Evropské Unie nelze kvalifikovaně posoudit v tak krátké době.
9. Dále uvedl, že nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že neshledal ani v jiných ohledech předpoklady pro přezkum rozhodnutí správního orgánu I. stupně, kdy navíc žalovaný ani toto své stanovisko neodůvodnil.
10. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil. Jak uvedl, při sepisování protokolu o výsledku účastníka správního řízení dne 11. 3. 2017 žalobce uvedl, že k danému úkonu nežádá přítomnost svých právních zástupců nebo zmocněnců a toto vlastnoručně podepsal.
11. Po převzetí rozhodnutí o uložení správního vyhoštění žalobce podepsal prohlášení o vzdání se práva na odvolání a na rozhodnutí o nákladech řízení sám za účasti tlumočníka vlastnoručně napsal své prohlášení. Nejednalo se tedy pouze o předtištěný text, který žalobce podepsal, ale o jeho výslovné, jím podepsané prohlášení vlastnoručně napsané azbukou, ze kterého jednoznačně vyplývá, že odvolání podávat nebude.
12. Z obsahu spisového materiálu nenasvědčuje nic tomu, že by žalobce byl správním orgánem jakkoliv nucen učinit předmětné prohlášení. Žalobce sám uvedl, že se rozhodl dobrovolně vycestovat domů. Při svém výsledku žalobce sám uvedl, že nerozumí českému jazyku, avšak rozumí jazyku ruskému a souhlasil s tím, aby ve věci tlumočila paní A. S.
13. Pokud jde o námitku, že došlo k porušení práva na spravedlivý proces, neboť správní řízení trvalo pouze několika desítek hodin, namítl žalovaný, že v daném případě se nejedná o nestandardní postup ani o nekvalifikovaném posouzení věci, skutečný stav věci byl zjištěn řádně a žalobce v průběhu řízení před správním orgánem prvního stupně spolupracoval, proti postupu se neohrazoval ani nic nenamítal.

III.

Posouzení žaloby

14. Městský soud v Praze (dále též jen jako „městský soud“, nebo jen „soud“) na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadená rozhodnutí, včetně řízení, která jejich vydání předcházela. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Z činnosti soudu je známo, že řízení v související věci vedené pod sp. zn. 2A 68/2017 již bylo pravomocně ukončeno. Rozsudkem ze dne 1. 9. 2017, č. j. 2A 68/2017-32, byla žaloba zamítnuta, když městský soud shledal, že § 16 odst. 3 správního řádu nepředpokládá, že ustanovený tlumočník musí být tlumočnickem do rodného jazyka cizince, ale vždy to musí být tlumočník do jazyka, kterému cizinec rozumí. Proti ustanovení tlumočníka do jazyka ruského, žalobce nevznesl žádných námitek, nevznesl je ani při jiných úkonech, které během správního řízení tlumočník činil. Žalobci bylo tlumočeno tlumočnickem, rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, ze dne 11. 3. 2017, č. j. KRPA-87210-16/ČJ-2017-000022-ZAM, ve věci jeho správního vyhoštění, kdy po přetlumočení

rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalobce na toto rozhodnutí vlastnoručně napsal, že se proti rozhodnutí nebude odvolávat, což jednak datoval 11. 3. 2017, jednak i podepsal.

16. Městský soud uzavřel, že žalovaný přezkoumával rozhodnutí správního orgánu I. stupně, pouze v rozsahu, v jakém k přezkoumání tohoto rozhodnutí byl oprávněn, tedy pokud žalobce se vzdal práva na odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, nemohl žalovaný postupovat jinak, než dle § 92 odst. 1 správního řádu odvolání žalobce, proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, pro nepřípustnost, zamítnout.
17. V nyní projednávané věci Městský soud v Praze neshledává důvody, pro které by bylo na místě se odchýlit od citovaných závěrů rozsudku dne 1. 9. 2017, č. j. 2A 68/2017-32.
18. Jak se podává z připojeného správního spisu, dne 9. 3. 2017 proběhla policejní akce, zaměřená na kontrolu cizinců, kteří jsou na území hl. m. Prahy zaměstnání a to bez oprávnění k pobytu na území nebo bez povolení k zaměstnání. Při této akci byl kontrolován žalobce, který se prokázal cestovním dokladem Ukrajiny č. X, ve kterém měl vlepeno polské schengenské vízum typu D č. X, s platností od 25. 1. 2017 do 1. 12. 2017, s délkou pobytu 311 dnů, vydané dne 19. 1. 2017, jelikož však nemohl předložit žádným dokladem opravňujícím k výkonu práce na území České republiky, došlo k jeho zajištění, dle § 27 odst. 1 písm. a) zák. č. 273/2008 Sb.
19. Jelikož žalobce nerozumí jazyku, ve kterém je řízení vedeno, byla mu usnesením, ze dne 11. 3. 2017, ustanovena tlumočnice A. S. Usnesení o ustanovení tlumočnicka, převzal téhož dne žalobce, aniž by vznesl námitku k takto ustanovenému tlumočnickovi. Za přítomnosti tlumočnice bylo žalobci dne 11. 3. 2017, oznámeno zahájení správního řízení, ve věci jeho správního vyhoštění, dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb., které včetně poučení tlumočnice žalobci tlumočila, kdy po tlumočení žalobce převzal originál tohoto usnesení, ze dne 11. 3. 2017. Téhož dne 11. 3. 2017, došlo k sepsání protokolu o výsledku účastníka správního řízení s žalobcem, žalobci byly kladeny otázky a žalobcovy odpovědi, byly jemu ustanovenou tlumočnicí tlumočeny. V protokolu žalobce mimo jiné uvedl, že netrvá na přítomnosti svého právního zástupce, což opakoval i ve své výpovědi, kde výslovně uvedl, že právo na právního zástupce nevyužije. Zároveň z protokolu je zcela patrné, že na otázky mu tlumočnicí překládané, výstižně a podrobně reagoval, kdy uvedl, že se chce dobrovolně zpět na Ukrajinu vrátit, na konci prohlásil, že protokol s ním sepsaný podepisuje jako úplný a správný, nežádá žádných změn či doplnění.
20. Dne 11. 3. 2017 bylo vypracované závazné stanovisko o možnosti vycestování žalobce do místa jeho bydliště na Ukrajině, Ministerstvem vnitra, odborem azylové a migrační politiky, dle § 120a zákona o pobytu cizinců, kdy bylo konstatováno, že vycestování žalobce do místa jeho bydliště na Ukrajině je možné, neboť nebyly shledány žádné důvody znemožňující mu vycestování, dle § 179 zákona o pobytu cizinců.
21. Dne 11. 3. 2017 za přítomnosti tlumočnice byl žalobce seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí, které si správní orgán pro posouzení ve věci opatřil, kdy žalobce za přítomnosti tlumočnice, která mu tlumočila, výslovně prohlásil, že se spisovým materiálem správního orgánu se seznámil a nežádá žádné jeho doplnění. Na základě toho vydalo Krajské ředitelství policie hl.m. Prahy, dne 11. 3. 2017, pod č. j. KRPA-87210-17/ČJ-2017-000022-ZAM, rozhodnutí, kterým uložil žalobci zaplatit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč. Součástí správního spisu je předtištěné prohlášení o vzdání se práva na odvolání ze dne 11. 3. 2017, podepsané žalobcem a tlumočnicí ve dvojím vyhotovení. Na originále rozhodnutí o správním vyhoštění (rozhodnutí ze dne 11. 3. 2017, pod č. j. KRPA-87210-

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

16/ČJ-2017-000022-ZAM) je nad to i vlastnoruční vyjádření žalobce, psané azbukou, že se ve věci nebude odvolávat.

22. Dne 11. 3. 2017 žalobce udělil plnou moc k zastupování advokátu Mgr. Michalu Poupěti, který dne 13. 3. 2017 sepsal odvolání, proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, ze dne 11. 3. 2017, o kterém rozhodoval žalovaný napadeným rozhodnutím.
23. K jednotlivým žalobním námitkám uvádí městský soud následující.
24. Podle § 16 odst. 3 správního řádu, *každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků, kterého si obstará na své náklady. V řízení o žádosti si žadatel, který není občanem České republiky, obstará tlumočníka na své náklady sám, nestanoví-li zákon jinak.*
25. „Ustanovení odstavce 3 upravuje právo každého, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, kterým je vedeno jednání, tedy český jazyk, na tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků. Toto ustanovení je nutné vykládat ve vztahu k ustanovením jiných právních předpisů, které právo na tlumočníka upravují, v první řadě ve vztahu k čl. 37 odst. 4 LPS, podle kterého každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, kterým se vede jednání, má právo na tlumočníka. Zcela zásadní pro výklad § 16 odst. 3 je čl. 6 odst. 3 písm. e) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, ve znění protokolů č. 3, 5 a 8), který stanoví, že každý, kdo je obviněn z trestného činu, má mimo jiné právo na bezplatnou pomoc tlumočníka, jestliže nerozumí jazyku používanému před soudem nebo tímto jazykem nemluví (podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva jsou ustanovení úmluvy aplikovatelná i na řízení o správních sankcích před správními orgány).“ [Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 1047]
26. Citované zákonné ustanovení výslovně neukládá, aby byl účastník řízení ustanoven tlumočník do jeho mateřského jazyka. Rovněž judikatura Nejvyššího správního soudu připouští, aby byl ustanoven tlumočník do jazyka, jemuž účastník řízení rozumí. (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu 18. 9. 2013, č. j. 5 Azs 5/2003-33). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, čj. 4 Azs 307/2004-63, „se souhlasem účastníka řízení (byť byl udělen již v řízení před správním orgánem) nebo v odůvodněných případech, např. tehdy, je-li materštinou účastníka málo rozšířený jazyk (zde: gagauzština), může soud podle § 18 odst. 2 o. s. ř. přibrat tlumočníka i z jiného jazyka, který účastník ovládá, a který nadto byl v jeho domovské zemi dlouhá léta jazykem úředním (zde: ruština).“
27. Nelze tedy přisvědčit žalobci, že úkony vůči němu činěné, jsou právně neúčinné, neboť žalobce výslovně souhlasil s přítomností tlumočnice a nenamítal ničeho proti tomu, že bude tlumočeno do jazyka ruského.
28. Nelze přisvědčit ani tomu, že žalobce podepsal prohlášení o tom, že se vdává odvolání v hektické situaci a pod nátlakem policejních orgánů. Žalobce v rámci svého výsledku uvedl, že z území České republiky vycestuje dobrovolně a náklady správního řízení uhradí složenkou.
29. Výslovné prohlášení žalobce o dobrovolné úhradě nákladů řízení opravňuje závěr, že prohlášení žalobce o vzdání se odvolání osvědčuje jeho pravou vůli, kdy nehodlal proti povinnosti k náhradě nákladů řízení jakkoli brojít.
30. Pokud jde o námitku nedostatečné délky řízení, nelze z podané žaloby seznat, jak konkrétně mělo být do práv žalobce postupem správního orgánu zasaženo. Žalobce byl

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

zadržen bez oprávnění k výkonu pracovní činnosti, ačkoli práci vykonával. V rámci výsledku uvedl, že si je vědom, že na území České republiky pracuje bez řádného povolení, uvedl, že dobrovolně vycestuje zpět na Ukrajinu a zaplatí náklady řízení. Současně nebyly zjištěny okolnosti, které by jeho návratu na Ukrajinu bránily. V uvedené situaci nelze označit jiné okolnosti, kterými by se měly správní orgány dále zabývat.

31. Pokud jde o námitku absence náležitostí prohlášení žalobce, konstatuje městský soud, že podle § 37 odst. 1 a odst. 2 věta první správního řádu, *podání je úkonem směřujícím vůči správnímu orgánu. Podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno. Z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje.*
32. Jde o takový úkon účastníka řízení, resp. dotčené osoby směřující vůči správnímu orgánu, kterým účastník řízení, resp. dotčená osoba, uplatňuje svá procesní práva či plní své procesní povinnosti.
33. Podle § 81 odst. 2 správního řádu, *právo podat odvolání nepřísluší účastníkovi, který se po oznámení rozhodnutí tohoto práva písemně nebo ústně do protokolu vzdal.*
34. Právo podat odvolání je subjektivním právem účastníka řízení a je vyjádřením dispoziční zásady, kterou je ovládáno zahájení odvolacího řízení. Je tedy plně na úvaze účastníka řízení, zda odvolání podá či nikoli. Projevem dispoziční zásady je i možnost vzít podané odvolání zpět (§ 81 odst. 3) či se práva na odvolání vzdát (§ 81 odst. 2).
35. V projednávané věci žalobce zcela v souladu s dříve vyslovenou vůlí uhradit náklady správního řízení, se po oznámení rozhodnutí vzdal práva na odvolání. Prohlášení učinil na připraveném formuláři, z něhož je patrné o jaký úkon se jedná a kdo je činí, prohlášení je řádně podepsáno žalobcem a tlumočníci. Náležitosti předpokládané správním řádem je třeba mít za splněné.
36. Neobstojí ani poslední žalobní námitka, a sice že žalovaný neshledal předpoklady pro přezkum rozhodnutí, aniž by svůj závěr řádně odůvodnil
37. Podle § 92 odst. 1 správního řádu, *opožděné nebo nepřípustné odvolání odvolací správní orgán zamítne.*
38. *“Nepřípustné odvolání je takové, které bylo podáno proti rozhodnutí, které odvoláním napadnout nelze. Podat odvolání je vyloučeno například v případě, že se účastník práva podat odvolání vzdal nebo vzal podané odvolání zpět. Smyslem a cílem tohoto ustanovení není to, aby správní orgán v každém případě opožděně podaného odvolání rozsáhle odůvodňoval, že nebyly zjištěny podmínky pro přezkum rozhodnutí, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Je jistě povinností správních orgánů zabývat se těmito otázkami, postačí však vyjádření o tom, zda byly podmínky pro přezkum (obnovu řízení nebo vydání nového rozhodnutí) shledány či nikoli. Opačný závěr by ve svých důsledcích znamenal, že by se odvolací orgán zabýval věcí meritorně přesto, že odvolání bylo podáno opožděně, nebo bylo nepřípustné.”* [Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019,]
39. Žalovaný nepochybil, pokud se věcně podaným odvoláním nezabýval a napadené rozhodnutí z hlediska jeho správnosti nepřezkoumal.

IV.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

40. Městský soud v Praze konstatuje, že žádná ze žalobních námitek není důvodná, žalobu proto podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
41. O nákladech řízení rozhodl Městský soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Ve věci úspěšnému žalovanému náleží právo na náhradu nákladů řízení. Protože však žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti náklady nevznikly, soud jejich náhradu žádnému z účastníků nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 25. listopadu 2020

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu